

Nekrolog Andrus Viidik 15.6.1937–3.12.2020

HENNING KIRK

Andrus Viidik var en nestor inden for nordisk gerontologi, og han var i den grad fødselshjælper for gerontologien herhjemme, da udviklingen tog fart i 1980'erne. Han døde 3.12.2020 som 83-årig i Wien, hvortil han flyttede i 2001.

Andrus kom som lille dreng med forældrene efter krigen fra Estland til Göteborg, hvor han voksede op og gennemgik sin skoleuddannelse. Han blev medicinsk kandidat fra Göteborgs Universitet i 1964, og fire år senere dr.med. på en afhandling om bindevævs struktur og funktion. Så det var en kun 34-årig læge, der i 1972 tiltrådte en stilling som professor i anatomi ved Aarhus Universitet.

Hans interesse for gerontologi udvikledes dels ud fra det biologiske disputatsemne, dels gennem klinisk lægetjeneste på geriatrisk afdeling. I Göteborg var man allerede i 1960'erne langt fremme inden for geriatrien, hvor Alvar Svanborg blev en mentor for Andrus. Herigennem havde han fået et godt afsæt for at udvikle gerontologien som anatomiprofessor på Aarhus Universitet.

Det er ikke så enkelt at gøre rede for Andrus' imponerende indsats for gerontologien i Danmark. Men hvis man skal ind til kernen, må det være hans fokus på det tværfaglige, som er så afgørende for netop gerontologien, og som udfoldedes gennem hans formandskab i Dansk Gerontologisk Selskab (1975-2002) og i Nordisk Gerontologisk Forening.

Andrus var præsident for 6. Nordi-

ske Kongres i Gerontologi i København i 1983. I den forbindelse havde han samlet en tværfaglig gruppe til redaktion af *Aldringens mange facetter*, den første gerontologibog i Danmark. Den var samtidig kursusbog for et tværfagligt kursus i gerontologi, som med stor succes turnerede i landet de følgende år.

De tværfaglige aktiviteter førte til, at Andrus i 1985 startede udgivelsen af tidsskriftet *Gerontologi og Samfund*, et tidligere navn for nærværende tidsskrift. Her var også hans indsigt i publikationsvirksomhed til stor hjælp.

Hvis man kun havde et perifert kendskab til Andrus, kunne han forekomme tillukket og distance-ende. Men når man fx i tværfaglige sammenhænge kom tættere på ham, var han yderst social, gemytlig og humoristisk. Det fik vi stor glæde af i redaktionen af tidsskriftet, ikke mindst i forbindelse med de mange redaktionsmøder på Caritas i Aarhus. Her foldede han sig ud og fik gennem sin viden, iderigdom og kreativitet lagt kimen til yderligere tværfaglige aktiviteter. Herved skabtes også grundlaget for etableringen af Gerontologisk Institut i 1989 og dermed den styrkelse af tværfagligheden, hvor humaniora for alvor fik foden indenfor i dansk gerontologi.

Inden for gerontologien er alder ikke nødvendigvis nogen hindring – heller ikke for ægteskab. Han giftede sig således som knap 60-årig med den østrigske fysiolog Monika Skalicky. Og da han i 2001 fratrådte sit professorat,

flyttede han til Østrig, hvor de sammen skabte et hjem i et middelalderhus i den lille by Sechau. Det blev indrettet efter alle kunstens regler, bl.a. med et imponerende bibliotek. Men forskningen blev ikke lagt på hylden, og sammen med Monika fortsatte han i sit oprindelige spor med forskning i binde- og muskelvæv. Og sammen dyrkede de musiklivet i Wien gennem abonnement hos Wienerfilharmonikerne.

Musik og kunst var også vigtige i Andrus' liv. I det hele taget var han et meget alsidigt menneske. For dem, der kom tæt på mennesket Andrus, fylder mindet derfor også meget. Og for dansk og nordisk gerontologi har hans indsats været en uvurderlig milepæl.